

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การผ่อนผันการดำเนินคดีแก่ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งส่งเงินเข้ากองทุน
เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์
พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ครบจำนวนที่ต้องส่ง

คณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน โดยสำนักงานนโยบาย
และแผนพลังงานได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ ถึงสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมสรรพสามิตได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๗๑๓/๒๑๗๐๙
ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ส่งบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน
ที่ส่งเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์
พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องส่ง รวม ๑๓ ราย ต่อคณะกรรมการกองทุน
เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเพื่อพิจารณาหาทางผ่อนผันในการดำเนินคดีแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม
น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันดังกล่าว เนื่องจากผู้ประกอบการเหล่านี้ไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงการ
ส่งเงินเข้ากองทุนฯ แต่การส่งเงินเข้ากองทุนฯ ไม่ครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องส่งเกิดจากสาเหตุดังนี้

๑.๑ การคำนวณปริมาณผิดพลาด เนื่องจาก

ก. คลังน้ำมันต่างจังหวัดซึ่งเป็นผู้จ่ายน้ำมันแจ้งยอดการจ่ายน้ำมันไม่
ถูกต้องทำให้สำนักงานใหญ่ซึ่งเป็นผู้เสียภาษีชำระภาษีและส่งเงินเข้ากองทุนฯ ขาดจำนวน

ข. ในการจ่ายน้ำมัน คลังน้ำมันวัดปริมาณน้ำมันที่อุณหภูมิปกติ แต่ในการ
คำนวณที่ถูกต้องนั้นต้องคำนวณที่อุณหภูมิ ๘๖ F หรือ ๓๐ C ซึ่งเป็นอุณหภูมิที่ใช้สำหรับเสียภาษี

ค. โดยปกติผู้ประกอบการอุตสาหกรรมน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันจะยื่นชำระ
ภาษีเป็นรายสัปดาห์หรือ ๓ วันต่อครั้ง แต่รายละเอียดการนำน้ำมันออกจากคลังน้ำมันแต่ละวัน
เมื่อรวมยอดทั้งสัปดาห์รวมยอดขาดไปเนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์รวมยอดขาดไปหนึ่งวัน ทำให้
ชำระภาษีและส่งเงินเข้ากองทุนฯ ขาดจำนวน

๑.๒ การพิมพ์ตัวเลขสลับกัน เช่น ปริมาณรวมที่ต้องเสียภาษี ๑๐๐,๕๖๓ ลิตร
แต่พิมพ์ตัวเลขในแบบรายการภาษีเป็น ๑๐๐,๕๓๖ ลิตร และคำนวณเสียภาษีขาดไป ทำให้การ
ชำระภาษีและส่งเงินเข้ากองทุนฯ ขาดไปด้วย

๑.๓ การปิดเศษจากการคำนวณปริมาณสารเติมแต่งผิดพลาด โดยน้ำมันที่
จะต้องส่งเงินเข้ากองทุนฯ นั้น ปริมาณสารเติมแต่งที่ผสมเมื่อคำนวณตามสูตรแล้วจะเป็นเศษของ
ลิตร การชำระภาษีสรรพสามิตการคำนวณเสียภาษีเศษของลิตรให้คิดเป็นหนึ่งลิตร แต่บางครั้ง

บริษัทฯ ปิดเศษขึ้นบ้างปิดเศษลงบ้างเมื่อรวมปริมาณของทุกวันแล้วทำให้ปริมาณที่ยื่นชำระภาษีขาดไปเป็นเหตุให้ส่งเงินกองทุนขาดไป

อย่างไรก็ดี เมื่อผู้ประกอบการน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันตรวจพบว่าส่งเงินไม่ครบจำนวนที่ต้องส่ง ก็จะส่งเงินส่วนที่ขาดพร้อมเงินเพิ่มร้อยละ ๓ ต่อเดือนต่อกรมสรรพสามิตโดยมิได้เกิดจากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ พฤติการณ์ดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงการส่งเงินเข้ากองทุน จึงควรได้รับความเป็นธรรมโดยได้รับผ่อนผันการดำเนินคดีแต่พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการกองทุนฯ ผ่อนผันการดำเนินคดีแก่ผู้ประกอบการฯ ซึ่งส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบจำนวนที่ต้องส่งคณะกรรมการกองทุนฯ จึงขอหารือแนวทางผ่อนผันการดำเนินคดีแก่ผู้ประกอบการน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันซึ่งส่งเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานไม่ครบถ้วน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพสามิต) แล้ว เห็นว่า มาตรา ๓๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรมีหน้าที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด โดยให้ส่งแก่กรมสรรพสามิตพร้อมกับการชำระภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงตามระเบียบที่กรมสรรพสามิตกำหนด^๒ และมาตรา ๕๘^๓ บัญญัติว่าผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๕ ซึ่งไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้นการกระทำของผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรจึงเป็นความผิดสำเร็จตามมาตรา ๕๘ ทันทันทีที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่งและกรมสรรพสามิตมีหน้าที่ต้อง

^๑ มาตรา ๓๕ ให้ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรส่งเงินเข้ากองทุนตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งแก่กรมสรรพสามิตพร้อมกับการชำระภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง ถ้ามี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมสรรพสามิตกำหนด

^๒ ระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการส่งเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๔๒

^๓ มาตรา ๕๘ ผู้ใดไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่งตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สามเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ดำเนินการให้มีการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดดังกล่าวโดยเร็วตามมาตรา ๓๘^๔ โดยไม่อาจผ่อนผันการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๘ ได้ เว้นแต่ผู้กระทำความผิดยินยอมให้เปรียบเทียบและชำระค่าปรับตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีกำหนดตามมาตรา ๖๑^๕

กรณีตามข้อหาข้อนี้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรซึ่งมีหน้าที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน ตามมาตรา ๓๕ จำนวน ๑๓ ราย ส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่ง ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงทั้ง ๑๓ รายดังกล่าวจึงมีความผิดตามมาตรา ๕๘ กรมสรรพสามิตจึงต้องดำเนินคดีแก่ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวโดยไม่อาจผ่อนผันได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๔ มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่ง ให้กรมสรรพสามิตสำหรับผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร กรมศุลกากรสำหรับผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงหรือกรมทรัพยากรธรณีสำหรับผู้ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการให้มีการดำเนินคดีตามมาตรา ๕๘ โดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนไม่ส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งหรือส่งภายหลังระยะเวลาที่กำหนด นอกจากจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติแล้ว ให้เสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสามต่อเดือนของจำนวนเงินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ครบกำหนดส่งและให้ถือว่าเงินเพิ่มนี้เป็นเงินที่ต้องส่งเข้ากองทุนด้วย

ในการคำนวณระยะเวลาตามวรรคสอง เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

^๕ มาตรา ๖๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมายสามคนมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ได้เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖